

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه :

جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان :

درمان شکاف لب و کام

استاد راهنما :

دکتر حسین تفضلی شادپور

نگارش :

مرزبان محمدی چلکاسری

۳-۲-۲ خلاصه

شکاف لب و کام یکی از انواع ناهنجاریهای حفره دهان می باشد که طبق بررسی های به عمل آمده، میزان شیوع آن در ایران ۱/۶۹۷ گزارش شده است. عللی که برای این ناهنجاری در نظر گرفته می شوند، شامل علل ارثی و غیر ارثی (نظیر سن والدین، نژاد، عوامل عفونی، عوامل شیمیایی و غیره) می باشند. هرچند، تعیین علت دقیق ناهنجاری در بیشتر موارد غیر ممکن است. شکاف ها می توانند بصورت شکاف لب - شکاف کام و یا تواماً باشند. شکاف لب می تواند یک طرفه یا دو طرفه باشد. نفوذ الیاف عضلانی در نوع یک طرفه یا دوطرفه متفاوت می باشد. به این نحو که در نوع یک طرفه، الیاف کمتری به داخل نفوذ می کند و در نوع دوطرفه حتی از اتصال های نسبتاً کمتر، الیاف بیشتری رد می شود و به صورت بادبزنی پخش می گردد. درمان این نوع شکاف ها به روشهای مختلفی صورت می گیرد. شکاف کام ممکن است با شکاف لب تواماً یا جداگانه دیده شود که شایع ترین آنها، شکاف کام اولیه و ثانویه چپ یک طرفه است. در شکاف های یک طرفه کامل کام اولیه و کام ثانویه، استخوان و مر در طرف مقابل شکاف به کام سخت چسبیده است ولی در شکاف های دوطرفه، اتصالی بین استخوان و مر و فک وجود ندارد. زمان درمان شکاف لب بین یک تا سه ماهگی معمول تر است ولی زمان جراحی شکاف کام در سنین بین یک تا دو سالگی انجام می گیرد. متدهای مختلفی جهت جراحی شکاف لب و کام وجود دارد از جمله می توان متد Lemusier، Milard، Veau و غیره را نام برد. در شکاف کامل دوطرفه لب، پرماگزिला تنها به کلوملا و تیغه میانی بینی چسبیده است. وقتی پرماگزिला به فک نچسبیده، برجستگی در صورت ایجاد می شود. در شکاف های لب

دوطرفه خفیف ، برجستگی پرماگزایلا کم و ناچیز است و درمان شکاف مشکلی محسوب نمی شود اما در موارد شدید آن ، درمان بسیار پیچیده و دشوار است .

برنامه زمانی و درمانی که در خصوص این بیماران صورت می گیرد از بدو تولد تا حدود سن ۲۰ سالگی ادامه دارد . کودک مبتلا در هفته اول به کلینیک تخصصی مراجعه می کند تا درمانهای اولیه روی وی صورت گیرد و درمانهای ثانویه از سن ۸-۱۲ سالگی شروع می شود و استئوپلاستیک ثانویه نیز از سن ۸-۱۴ سالگی و تشدید درمانهای ارتودنسی و گفتار درمانی از سن ۱۵ سالگی و تصحیح قسمت های غضروفی و استخوان بینی از سن ۱۸ سالگی و در نهایت در سن ۲۰ سالگی تصحیح آنومالی های پیچیده فک و قرار دادن پروتزهای دندانی در صورت نیاز انجام خواهد گرفت .

احتمال شیوع شکاف لب و کام در نوزادان دوم ۴ سوّم و درصد نوزادان متولد شده مبتلا به

شکاف لب و کام

در صورتیکه نوزاد اول مبتلا به شکاف لب و کام بدنیا بیاید ، برای نوزاد دوم مبتلا به شکاف کام یا لب حدود ۴ الی ۵٪ می باشد . اگر نوزاد دوم هم با شکاف کام یا لب بدنیا بیاید با احتمال ۹٪ نوزاد سوّم نیز مبتلا به شکاف کام یا لب خواهد شد .

در صورتیکه یکی از والدین مبتلا باشد :

اگر فرزند اول مبتلا به شکاف کام یا لب نباشد ، برای فرزند دوم احتمال ۴ الی ۵٪ داده می شود .

اگر فرزند اول مبتلا به شکاف کام یا لب باشد ، برای فرزند دوم احتمال ۱۳ الی ۱۴٪ داده می شود (۲۷) .